

Nr 414.

Av herr **Forssell**, om avslag å Kungl. Maj:ts proposition, nr 36, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker m. m.

I proposition nummer 36 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t med hänvisning till bilagt utdrag ur statsrådsprotokollet över finansärendena för den 11 sistlidne januari föreslagit riksdagen antaga förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 1 juni 1923 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

De av Kungl. Maj:t föreslagna ändringarna avse att möjliggöra en tillverkning av ett maltstarkare svagdricka, benämnt "maltdricka", vilken dryck skulle få inbryggas med en stamvört av samma styrka som den för maltdrycker klass II föreskrivna, men vars alkoholhalt icke skulle få överskrida den för maltdrycker av klass I angivna gränsen. Denna nya dryck skulle alltså hänföras till klass I och få säljas under de friare former, som gälla för drycker av denna klass ävensom vara skattefria. Det är avsett att drycken skulle få tillverkas såväl i skattepliktiga som skattefria bryggerier efter prövning av de tekniska förutsättningarna och under behörig kontroll.

Förslaget i fråga är resultatet av en länge pågående kampanj från det organiserade nykterhetsfolkets sida. Sedan maltdrycker av klass II blivit den starkaste dryck, som får försäljas här i landet utan att direkt åsättas rusdrycksstämpeln, har man inom detta läger, vilket fullkomligt fascinerats av det totala alkoholförbudets inbillade välsignelse, kastat sig över pilsnerdrickat och vill på allt sätt beskära omsättningen av denna vara. En möjlighet därtill har man trots sig finna i tillverkningen av ett alkoholsvagt men maltstarkt dricka.

Under förutsättning att det kunde göras antagligt att detta krav motsvarades av en tämligen allmänt utbredd önskan bland maltdryckernas konsumenter att få ett sådant dricka, kan knappast bärande skäl anföras mot det Kungl. förslaget. Det egendomliga inträffar emellertid att Kungl. Maj:t i sin motivering nödgas upprepade gånger och med största kraft hävda att några sannolika skäl icke förefinnas för att det ifrågasatta maltdrickat skulle bli föremål för allmännare efterfrågan. Kontrollstyrelsen har också närmare undersökt förekomsten av ifrågavarande slags maltdrycker i utlandet och lämnar en redogörelse för undersökningen beträffande ett tiotal europeiska länder. Denna redogörelse anser styrelsen ådagalägga, att alkoholsvaga, maltstarka drycker icke finna nämnvärd avsättning i utlandet i jämförelse med andra slag av maltdrycker. I flertalet av ifrågavarande länder syntes dylika drycker icke alls förekomma. Styrelsen framhåller särskilt, att de i Danmark och Norge före-

kommande speciella typerna av extraktrika maltdrycker, vilka — särskilt det danska kroneölet — från nykterhetsintresserat håll ofta åberopats såsom lämpliga förebilder för vad som ansetts önskvärt för Sveriges del, röna allenast obetydlig efterfrågan i jämförelse med de alkoholstarkare, utjästa sorterna samt att konsumtionen därav syntes vara i nedgående.

Med hänsyn till att konsumtionen av maltdricka med den största sannolikhet icke skulle kunna åstadkomma någon nämnvärd minskning i konsumtionen av skattepliktiga maltdrycker har Kungl. Maj:t ur fiskalisk synpunkt icke funnit statsverket ha något större intresse att uttaga tillverkningskatt beträffande maltdricka. Man beräknar att endast ett 25-tal svagdricksbryggerier skulle kunna anskaffa den tekniska utrustning, som kräves för tillverkningen av drickat, då detsamma måste undergå särskild behandling genom pasteurisering för att en höjning av alkoholhalten icke skall riskeras. Det torde emellertid få antagas att konkurrenshänsyn komma att tvinga en stor del av våra skattepliktiga bryggerier att ordna sig för tillverkningen av maltdrickat. De komma att tvingas därtill trots att alla erfarenheter tala för att tillverkningen kommer att få en ringa omfattning och alltså leda till direkta förluster. Under sådant förhållande synes det ur nationalekonomisk synpunkt vara mycket betänkligt att genom ett biträdande av Kungl. Maj:ts förslag direkt påtvinga industrin betydande utgifter utan att något intresse av beydelse för det allmänna blir i tillbörlig grad tillgodosett.

Detta missförhållande belyses ännu mer av den omständigheten att det icke ens genom den föreslagna pasteuriseringsmetoden finnes någon säkerhet för att icke alkoholhalten i maltdrickat genom rätt så enkla och prisbilliga anordningar skall kunna höjas till dubbelt och flerdubbelt mot t. o. m. i de nuvarande maltdryckerna av klass II. Under sådant förhållande äventyras ju rent utav den ringa vinst, som ur ren nykterhetssynpunkt i bästa fall skulle vara att vinna genom saluförandet av det nya drickat. Det förefaller då vida bättre att genom en höjning av minimigränsen för extrakthalten hos det egentliga svagdrickat från nuvarande 4 procent till 5 procent säkerställa tillgången av ett gott sådant, varvid man självfallet måste utgå från att den avsevärda kvalitetsförsämring, som skulle följa genom upphävandet i enlighet med motion från förbudshåll av gällande sackarinförbud vid svagdrickstillverkningen, icke kommer att vinna statsmakternas gillande.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts föreliggande proposition nr 36.

Stockholm den 8 februari 1928.

Arne Forssell.